

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2285/2016
22.02.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Весне Поповић, председника већа, Лидије Ђукић и Божицара Вујичића, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Миодраг Дроздовски, адвокат из ..., против туженог пок. ББ из ..., чији је правни следбеник ВВ из ..., чији је пуномоћник Татјана Хаци Лазаревић, адвокат из ..., ради деобе заједничке имовине супружника, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 5384/2015 од 21.10.2015. године, у седници одржаној 22.02.2017. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље изјављена против става првог изреке пресуде Апелационог суда у Београду Гж 5384/2015 од 21.10.2015. године.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж 5384/2015 од 21.10.2015. године у ставу другом, трећем и четвртном изреке, тако што се одбија жалба тужене и потврђује пресуда Првог основног суда у Београду П 9284/14 од 24.04.2015. године у ставу другом и трећем изреке.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 9284/14 од 24.04.2015. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужиља тражила да суд утврди да је по основу стицања за време трајања брачне заједнице са сада пок. ББ стекла право својине на 49,62% идеалног дела на двособном стану број ... у приземљу у ... у улици ... број ..., површине 32 м² + 20 м² на спрату, изграђеног на кп.бр. ..., уписан у ЛН ... КО ..., код Службе за катастар непокретности ... и на пословном монтажном објекту површине 16 м², са оставом и ВЦ који се налази у ... у улици ... бр. ..., што је правни следбеник ВВ дужна да призна и да дозволи упис права својине тужиље на наведеном делу у власничке књиге код надлежне Службе за катастар непокретности као неоснован; ставом другим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиље, па је обавезана тужена ВВ, правни следбеник пок. ББ да тужиљи плати 395.000,00 динара са законском затезном каматом од 07.08.2014. године до коначне исплате у року од 15 дана од пријема писменог отправака пресуде; ставом трећим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 5384/2015 од 21.10.2015. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиље и потврђена пресуда Првог основног суда у Београду П 9284/14 од 24.04.2015. године у првом ставу

изреке; ставом другим изреке, преиначена је пресуда Првог основног суда у Београду П 9284/14 од 24.04.2015. године у другом ставу изреке, тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев да се обавезе тужена као правни следбеник пок. ББ да тужиљи плати 395.000,00 динара са законском затезном каматом од 07.08.2014. године до коначне исплате; ставом трећим изреке, преиначено је решење о трошковима парничног поступка садржано у трећем ставу изреке Првог основног суда у Београду П 9284/14 од 24.04.2015. године тако што је обавезана тужиља да туженој на име трошкова парничног поступка плати 175.500,00 динара, у року од 15 дана од пријема писменог отправка пресуде; ставом четвртим изреке, обавезана је тужиља да туженој накнади трошкове другостепеног поступка од 12.000,00 динара у року од 15 дана од пријема писменог отправка одлуке.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену тужиља је изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. осим тачке 4, битне повреде одредаба парничног поступка из члана 361. став 1. Закона о парничном поступку, која је учињена у поступку пред другостепеним судом и због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 399. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“, број 125/04 и 111/09), на чију примену упућује члан 506. став 1. ЗПП („Сл. гласник РС“, број 72/11 и 55/14), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија тужиље делимично основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. Закона о парничном поступку, на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је са сада пок. туженим ББ закључила брак 1983. године који је разведен 1989. године, с тим што је брачна заједница фактички престала 1988. године. За време трајања брака тужиља је са туженим и његовим оцем становала у стану у ... у ул. ... број Отац туженог ББ био је носиоца станарског права на том стану, а после смрти оца ББ је у својству носиоца станарског права 16.04.1990. године закључио са Основном заједницом за становање уговор о коришћењу стана укупне површине 32 м². Потом је 10.02.1993. године, са Општином ... као продавцем, тужени закључио уговор о откупу овог стана. Решењем Општине ... од 08.05.1995. године одобрено је извођење радова на проширењу постојећег стана од 32 м², тако што се на делу дворишта формира купатило са ВЦ-ом, и улаз, а у делу тавана соба која ће бити повезана са приземљем унутрашњим степеништем и формиран стан површине 65,2 м² и то као радови привременог карактера. Решењем Општине ... од 07.09.2005. године ББ су одобрени изведени радови на реконструкцији и проширењу постојећег двособног стана површине 32м² и формиран је двоетажни стан површине 65,20 м², те је одобрена употреба изведених радова. Тужиља је за време трајања заједнице живота са ББ била запослена у ..., а ББ је до 1985. године радио у Дана 27.09.1985. године ББ је са РО „ГГ“ као продавцем закључио уговор чији је предмет израда и куповина киоска за цену од 945.900,00 динара и овај киоск је купљен заједничким средствима ББ и ДД, супруга његове сестре, са којим је заједно радио и делио добит. Тужиља није уложила своја средства

у куповину киоска. Стан у коме је тужила живела са супругом и његовим оцем је био опремљен, с тим што су као свадбени поклон, између осталог, добили гарнитуру у дуборезу, а у току брака су купили и део ствари на кредит, а део на чекове. После престанка брачне заједнице ББ је тужили исплатио одређена новчана средства за ствари које су остале у стану. Како је током парнице тужени ББ преминуо 04.11.2009. године на његовој заоставштини коју чини право својине на двособном стану (који је предмет овог спора), као и право власништва на путничким возилима, за наследника је оглашена супруга ВВ. На основу налаза и мишљења судског вештака од 07.08.2014. године, утврђена је висина вредности покретних ствари у спорном стану које су остале на дан прекида брачне заједнице у поседу пок. ББ према садашњим тржишним ценама, а према стању у којем су биле на дан престанка брачне заједнице у износу од 790.000,00 динара.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је одбио тужбени захтев којим је тужила тражила да се утврди њено право сусвојине на стану и пословном монтажном објекту – киоску у ..., а усвојио је тужбени захтев у делу којим је тражила исплату 395.000,00 динара, на име вредности покретних ствари у стану.

Другостепени суд је правилно применио материјално право када је одлучио да је тужбени захтев за утврђење права сусвојине на стану и монтажном објекту неоснован. Међутим, погрешан је закључак другостепеног суда да је неоснован тужбени захтев за исплату новца у висини вредности покретних ствари.

У овој парници примењују се одредбе Породичног закона („Сл. гласник РС“, број 18/2005, 72/2011), на основу члана 357. Овим законом, у члану 171. став 1. прописано је да имовина коју су сурпужници стекли радом у току трајања заједнице живота у браку, представља њихову заједничку имовину, а чланом 177. прописано је да деобом заједничке имовине у смислу овог закона, сматра се утврђивање сувласничког односно суповерилачког удела сваког супружника у заједничкој имовини.

У конкретном случају, тужила је са сада пок. супругом ББ била у браку од 1983. године, па како је брачна заједница фактички престала 1988. године, у том периоду се утврђује имовинска маса која чини заједничку имовину стечену радом сваког супружника. У односу на спорни стан у ..., утврђено је да је на овом стану носилац станарског права био отац туженог, да је после смрти оца, тужени ББ 1990. године постао носилац станарског права, који је потом 1993. године откупио. Како је на овом стану била извршена адаптација приземног дела и тавана у циљу проширења површине и побољшања услова становања, ови радови су легализовани 2005. године. Тужила заснива свој стварно-правни захтев на стану полазећи од тврдње да је за време трајања брака са ББ улагала своја средства за адаптацију и реконструкцију стана. За време трајања брака странака, на овом стану отац туженог је имао станарско право, те како нико од лица која су становала у стану није имао право својине (стан је био у власништву општине), евентуално уложеним средствима на име адаптације и реконструкције стана, тужила не може да стекне право сусвојине, јер нема правни основ у смислу члана 20. Закона о основама својинскоправних односа. У прилог томе

да тужиља не може да стекне право сувојине у смислу члана 171. став 1. и 177. Породичног закона је и чињеница да је одобрење за изведене радове на реконструкцији и проширењу овог стана надлежни орган одобрио тек 2005. године, у време када је брачна заједница већ одавно престала. У односу на захтев тужиље за утврђење да је сувласник на пословном монтажном објекту – киоску правилно су нижестепени судови утврдили да је овај објекат тужени ББ купио својим средствима заједнички са трећим лицем, те да ова имовина није заједничка имовина супружника, тако да не може да буде предмет деобе у смислу члана 177. Породичног закона.

Стога су неосновани ревизијски наводи да је побијаном пресудом погрешно примењено материјално право у делу којим је одлучено о захтеву за утврђење права својине на стану и пословном монтажном објекту. Осталим ревизијским наводима се оспорава правилност утврђеног чињеничног стања што не може да буде разлог за изјављивање ревизије у смислу члана 398. став 2. Закона о парничном поступку.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу првом изреке, на основу члана 405. став 1. ЗПП.

Међутим, погрешно је другостепени суд, применио материјално право када је одбио захтев тужиље за исплату новца у висини вредности покретних ствари.

По оцени Врховног касационог суда, тужиља је за време трајања брака са пок. супругом ББ, својим средствима и радом допринела стицању одређених покретних ствари у домаћинству. Другостепени суд погрешно закључује да су ове ствари у правном режиму заједничке имовине у смислу члана 195. став 1. Породичног закона, јер је у истом стану становао и отац туженог. Овакав закључак не може да се прихвати јер, без обзира на чињеницу што у истом стану станује родитељ супружника, тиме се не искључује могућност да супружници стичу своју имовину у смислу члана 177. став 1. Породичног закона. Управо су покретне ствари по својој природи и намени такве да је њихова употреба у вези задовољавања потреба супружника. У првостепеном поступку је и утврђено да су у поседу супруга тужиље остале одређене покретне ствари чија је вредност 790.000,00 динара, тако да је правилном применом члана 180. став 2. Породичног закона, којим је прописано да се претпоставља да су удели супружника у заједничкој имовини једнаки, тужиљи досуђена $\frac{1}{2}$ дела тог износа, што је 395.000,00 динара. Како је тужени преминуо у току парнице, ВВ је као његов наследник који се прихватио наслеђа у обавези да исплати овај износ у смислу члана 222. Закона о наслеђивању којим је прописано да наследник одговара за оставиоачеве дугове до висине вредности наслеђене имовине.

Врховни касациони суд је оценио да је ревизија тужиље у том делу основана, па је одлучио као у ставу другом изреке, на основу члана 407. став 1. Закона о парничном поступку.

Одлуку о трошковима поступка Врховни касациони суд је донео применом члана 161. ЗПП, преиначио је другостепену пресуду тако што је у том делу одбијена жалба и потврђена првостепена пресуда којом је одлучено да свака странка сноси своје трошкове поступка.

**Председник већа - судија
Весна Поповић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић